

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном

Тел. „Свобода“: Bergen 4-0807 — Тел. У. Н. Союз: Bergen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ВЕЛИКОДНІ ПАРАДИ ПІД ЗНАКОМ РАДОСТІ

Цьогорічний Великдень зазначився небувалою участю вірних в церковних богослужіннях і веселим настроєм серед людей після богослужень. У деяких околицях великодні богослужіння відбувалися при сході сонця, в інших, особливо по великих містах, ішли Богослужби від світанку до полудня по черзі. Особливою участю вірних тішилися катедральні церкви.

За пресовими звітами місто Нью Йорк перевищило всі сподівання щодо числа людей, які взяли участь в цю велику весняну одягів після Богослужби в катедральній церкві св. Петра при П'ятій Есені і П'ятдесятій вулиці в околиці Ракефелер Сентер. У сусідній протестантській церкві св. Вартоломея покінчилися богослужіння і тепер кола полудня, а коли товпи людей вийшли на вулицю й злучилися з тими, для яких не стало місця в церквах, П'ята Есеню перемінилася на великий карнавал, який награвував середньовічні часи. Коло півтора мільйона людей брали участь у цій небувалій досі адзії.

У Вашингтоні президент Гері С. Труман взяв участь в двох протестантських богослужіннях: раз в єпископальній церкві св. Йосифа, другий раз в Першій Баптистській церкві. З тими були його міністри.

Замітки про українські великодні звичаї в пресі.

Образковий щоденник „Нью Йорк Дейлі Нюз“, видаваний у п'ять мільйонів примірників, у великодній виданні з 17-го квітня помістив на цілій сторінці кольорову картину українських писанок, зладжену Ярославом Сурмачем. Картина складається з трьох частин: у лівому розі сторінки поміщений хрест, якого оба перекрестя вилонжені писанками в 34 різнобарвних чудових візирях. На правому боці стоїть хлопець Мирон Бісик в повній українській одязі і тримає повний кошик писанок, а в довший половині на тлі прегарного килима уставлений стіл з величезними стравами. За столом у чудових українських одягах сидять Ярослав Сурмач і Стефанія Зборовська, які пишуть писанки. Маленька Меланія Горбет майже пригладяється цій церемонії. Комбінація робить чудове враження.

На окремій сторінці поміщена квітка українських дівчат в народних одягах при писанні писанок в Іст Гемстед під Нью Йорком і про це згадано окремо в газеті в формі новинки, що український Великдень відбудеться 24. квітня.

ТРИДЦЯТЬ ВОСНИХ КОРАБЛІВ РАБІЛІВ БІБІУЛИ ДО НЬО ЙОРКУ.

Нью Йорк. — Зовсім незамітно прибули до ньюйорської пристані 30 воєнних кораблів перериваючи свої маневри на Атлантичному океані. Вони мали перевести три дні в Нью Йорку, а після поїхати далі на вправи. Між ними є велетенський літаконосць Френклін Д. Рузвельт. З нагоди великої численна публіка відвідувала кораблі, уставлені на ріці Гудсон. На кораблях знаходиться 20,000 моряків, які підчас великодніх парадів на П'ятій Есеню чимало причинилися до збільшення свята.

КАМΠΑНИЯ НА ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ПЕРЕЙШЛА СПОДІВАННЯ

Вашингтон, 17 квітня. — Кампанія за жертви на Американський Червоний Хрест з 1949 р. перейшла сподівання, бо вже принесла понад \$60,000,000, хоч ще не покінчено збірків у таких містах, як Нью Йорк і Лос Анджелес. Звіт з дотеперішнього висліді кампанії оприлюднив голова А.Ч.Х., Роланд Е. Гаріман. Він повідомляє, що до каси прийшло вже \$62,200,000, отже два мільйони більше ніж було передбачено.

Ньюйорські газети звивають до покінчення збірки на А.Ч.Х.

У ньюйорських щоденниках поміщені зазиви величчю цілої сторінки, щоб викінчити цьогорічну кампанію на Американський Червоний Хрест. Звернення поміщене в формі оголошень, платних приватними людьми. Оголошення містять у наголовку запит: „Чи Нью Йорк не допише?“ — Прикінці поміщена думка: „Кожна мінута рахується — Складайте сьогодні на ваш Червоний Хрест!“

БОЛЬШЕВИКИ ПЕРЕМІНЯЮТЬ ЦЕРКВИ НА ЗАСОБИ СВОЄЇ ПРОПАГАНДИ

Вашингтон. — Селдін Чапін, американський посол до Угорщини, що то його усунення домагається мадярський комуністичний режим, сказав у промові по радіо, що комуністи хочуть перемінити церкви й релігійні організації на засоби пропаганди большевизму. Він виказав це на прикладі переслідування Католицької Церкви на Угорщині. Чапін твердить, що тут ідеться не тільки про Католицьку церкву, але й про інші віросповідання. „Ціллю большевиків під теперішню пору не є відокремлення церкви від держави, тільки злиття церкви з державою, щоб її використати для політичних цілей. Вони хочуть перемінити церкви на департаменти пропаганди, а при цій вони хочуть зберегти не порушені зовнішні форми релігійного богослужіння“ — твердить Чапін. Асистент секретаря стейту, Джордж В. Аллен, потвердив погляди Чапіна в своїй промові, яка слідувала після промови Чапіна. Тому Аллен радить ходити до церкви у вільних країнах на знак протесту проти повнолення церкви комуністами.

АДВ. ІВАН ПАНЧУК ІМЕНОВАНИЙ ГОЛОВОЮ СТЕНТОВОЇ ПЕРЕСЕЛЕН- ЧОЇ КОМПІ.

Дітройтська „Фрі Пресс“ з 13-го квітня повідомляє, що губернатор стейту Мішіген, Мр. Відемс, іменував окрему урядову стейтову Переселенчу Комісію, призначуючи її головою предсідника ЗУАДКомітету, адв. Івана Панчука. В повідомленні сказано, що іменована губернатором Комісія матиме окреме завдання у підшукуванні т. зв. спонсорів, отже людей, які виставляти б завірення зі забезпеченням праці і мешкань, необхідних для вможливлення приїзду до цієї країни новим іммігрантам на підставі нового закону про переселення європейських скитальців. Стейт Мішіген хоче в той спосіб спричинитися до успішного здійснення закону, перебираючи на себе відповідну квоту зі загальної, дозволеної законом кількості 205,000 нових іммігрантів.

ВІДБУЛАСЯ КОНТРОЛЯ ДІЛОВОД- СТВА З.У.А.Д.КОМІТЕТУ

Філадельфія, 18 квітня. Контрольна Комісія ЗУАДКомітету в складі: Роман Слободян з Елизабет, Н. Дж.; Василь Доган з Дітройту, Міч.; Василь Шабатура з Пітсбургу, Па.; та Антін Маланчук з Пітсвілда, Мас., в днях 15-го і 16-го квітня з їх переселенням до Злучених Держав зокрема. В шість днів акції ЗУАДКомітет своєю активністю вивів на чолі місце між всіми іншими того роду загально-американськими добровільними допомогними агенціями і за це дістав теж належне признание з боку заінтересованих цими справами американських властей. Велика заслуга ЗУАДКомітету в масовому переселенні українських скитальців є наявна.

Контрольна Комісія зокрема ствердила солідарну піддержку для цього Комітету з боку американсько-українського загалу, як організацій так і поодиноких осіб, що у великій мірі спричинилося до цих великих успіхів Комітету.

ІРАН МОЖЕ ВИДВИГНУТИ В АСАМБЛЕЇ СПРАВУ СОВЕТСЬКОЇ ЗАГРОЗИ.

Лейк Сохес, 18 квітня. — З поінформованих джерел заявляють, що на теперішній сесії Генеральної Асамблеї ООН Іран готов знову видвигнути справу загрози советського нападку на іранську територію.

ВРОЧИСТЕ ПРОГОЛОШЕННЯ ІРЛЯНДСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

ІРЛЯНДІЯ ЗІРВАЛА ОСТАННІЙ ЗВ'ЯЗОК З БРИТАНІЄЮ;
БРИТАНСЬКИЙ КОРОЛЬ ПОЗДОРОВЛЯЄ ІРЛЯНДЦІВ
З НЕЗАЛЕЖНІСТЮ.

Дублін, Ірландія, 18. квітня. — Сьогодні в 12-тій годині вночі гарматні салви в столиці та в інших містах Ірландії проголосили ірландському народові народження цілком незалежної Ірландської Республіки. Ірландія зірвала останній зв'язок з британською короною та стала вповні суверенною державою ірландського народу. Одну мінуту по повночасі ірландське радіо проголосило: „Наші слухачі злучаться з нами в проханні Божого благословення для республіки та в молитві, щоб в короткому часі суверенність республіки поширилася на всю нашу національну територію“. Тоді в цілому ряді міст віддано 21 гарматних салв, сурми почали грати тріумфальні мелодії, а маси народу почали тріумфувати по прикрашених ірландськими три-кольоровими прапорами вулицях. Всі врочистості запечатковано відчитанням відомої Деклярації Незалежності Ірландської Республіки, що має 486 слів, написаних на примітивному папері точно 33 роки тому. Це відомо Деклярація Патрика Пірса, молодого учителя і поета, та сімох інших ірландських революціонерів, проголошена у Великодній п'ятницю 1916-го року. Тепер її повторено і вона аж тепер вповні здійснилася. Головні паради з цього приводу мають відбутися сьогодні протягом дня. Новий Республіці, що одностороннім рішенням парламенту ухвалила зірвати останній формальний зв'язок з британською короною, британський король Юрій переслав свою вітальну телеграму, висловлюючи свої найкращі побажання, дякуючи ірландцям за жертви і прислугу для спільної справи в останній війні та за їх вклад для спільної перемоги. „Я молюсь, щоб вийшли з цього великого дня великі добрі наслідки для Ірландії та для всього світу“ — закінчив король своє послання до тих, що колись були його підданими. Сотні тисяч ірландців у самій Британії і собою обходили події великими врочистостями, пригадуючи своє недвозначне бажання прилучитися до свого ірландського матеріка. Формальне проголошення Ірландської Республіки довершили члени ірландського уряду, з президентом О'Келі та прем'єром Кастельюном на чолі. Вітальні телеграми з цієї нагоди вислали ірландцям, крім британського короля, теж британський прем'єр Атлі, президент Труман та уряди багатьох інших країн, як теж Папа Пій XII. Президент Труман в телеграмі до президента Ірландії послав ірландцям в імені народу Злучених Держав найкращі побажання добробуту та дальшого розвитку. Британський прем'єр Атлі в гратуляційній телеграмі, крім всіх добрих побажань, висловив теж надію про дальші добросусідські взаємини й щирі приязнь між обома країнами. В майбутньому Ірландія обходитиме кожного року своє Свято Незалежності завжди, у Великодній понеділок, без огляду на те, якого дня і місяця він припадає.

СОВІТИ ШУКАЮТЬ ПРИ- ЧИННИ ДІЯ ПЕРЕРВАННЯ БЛЮКАДІ БЕРЛІНА.

Берлін, 18 квітня. — Протягом минулого тижня німецьке самоуправління советської зони за безсумнівною апробою, якщо не з виразного доурчення советських властей два рази звернулося до західних окупаційних властей з пропозицією навізати та відновити торговельні стосунки між східною і західними зонами Німеччини. В західних колах вважають, що цим Совети пробують створити відповідні умовини, які дозволили б їм перервати блокаду Берліна без шкоди для їхнього авторитету. На ці торговельні пропозиції західні союзники відповіли, що вони не думають виходити в будні стосунки з советською зоною, як довго Совети продовжуватимуть свою блокаду західних секторів Берліна.

ВІДПОВІДЬ НА ПОДВОЙНО РЕКОРД ПОВІТРЯНОГО ПО- СТАЧАННЯ ДО БЕРЛІНА.

Берлін, 18 квітня. — Минулої суботи американська та британська транспортна авіація досягнула майже неможливого рекорду, доставляючи протягом 24 годин 12,940.9 тонн товарів до блокованого Советами Берліна. Попередній рекорд під цим оглядом встановив 4,694 тонн і його здобуто 11-го цього місяця.

ТРИДЕННИЙ УЛЬТИМАТ КИТАЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ УРАДОВІ.

Найкін, 18 квітня. — Китайські комуністи вчора проголосили, що мироті переговори з урядом будуть закінчені в найближчу середу і від висліді цих переговорів залежатиме дальша акція комуністів. Це повідомлення вважається новим комуністичним ультиматом, що дає урядові три дні часу до прийняття або відкинення комуністичних домагань, головню щодо дозволу на перехід ріки Янцзи та створення 10 мостових причіпків на її південному березі.

ПЕРЕД КОНФЕРЕНЦІЄЮ ПРЕДСТАВНИКІВ БРИТАНСЬКИХ ДОМІНІЙ.

Лондон, 18 квітня. — В найближчий четвер тут почнеться конференція міністрів країн британського комонвелту та триватиме шість днів. Прем'єри або міністри закордонних справ цих поодиноких країн вже є в дорозі до Лондону. Одним з предметів нарад мають бути теж вдосконалені форми дальшого зв'язку цих країн.

ПДПИСАНО ЧЕШСЬКО-МА- ДЯРСЬКИЙ ДОГОВІР.

Прага, 18 квітня. — Минулої суботи комуністичні прем'єри Чехословаччини і Мадярщини підписали в Будапешті договір приязні та взаємної військової допомоги. Це вже 21-ший з черги того роду договір, якими Москва обмотала своїх сателітів.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ВІДГІБ НА КУЛЬТУРНУ ІМПРЕЗУ В ДЖЕРЗІ СІТІ.
—Український музично-танцювальний Фестиваль в Джерзі Сіті в неділю, 10-го квітня, мав широкий відгомін в місцевій американській пресі. „Джерзі Джорнел“, крім довгої інформації, помістив теж цю фотографію фрагменту з „Вечерниць“ Ніщинського.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1915.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Державі Сирії і Закарпатті:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОВОДА", Р. О. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЖИТИ ПО СУСІДСЬКИ ЯК РІВНИЙ З РІВНИМ

Європа може завдячувати Совєтській Росії започаткування здійснювання великої ідеї, що була племана великими європейськими умами впродовж століть. Цєю ідеєю є — Європейська Юнія. Європейські держави, що підписали Північно-Атлантський Договір, зійшлися до купи вправді за страху перед совєтською агресією, отже з konieczности, але ця konieczність виявила одночасно великі духові цінності, що їм усім спільні та які їм треба доконче обороняти. Століттями клали ці держави вагу на те, що їх ділило, а тепер біда заставила їх шукати за тими цінностями, що їм усім дорогі.

З другого боку загрозені у своєму існуванні народи переконались, що можна іти в спілку і взаємно себе спомогати економічно, політично й мілітарно, не зрікаючись своєї державної суверенності і діяти як рівний з рівним, не зважаючи на величину територій та кількість населення. З цього боку об'єднання західної Європи є великим кроком вперед у здійснюванні ідеї всеєвропейського об'єднання.

Коли йдеться про Злучені Держави, то вони переконані, що Європа об'єднується згодом на візі Пан-Американської Юнії. Злучені Держави мають це постійно на увазі, особливо від часу, коли стали у провіді світу. Намагаючись об'єднати американські континенти, Злучені Держави не наклались американським країнам до своєї „опікою“, але шанували їхні самостійні почуття, національні амбіції й т. п. А коли приходиться говорити про сердешні взаємовідносини між Злученими Державами і Канадою, то можна хіба дивуватись, чому взагалі існують якісь кордони між тими обидвома країнами. Проте кордони існують і саме тому, що вони існують, є ці дві держави добрим прикладом, як можна добре, чесно й по-приятельськи жити двом сусідам, які — не зважаючи на тісні зв'язки — хотять жити повним самостійним життям. Освіті доброзичливі відносини довели сьогодні до цього, що, як пише Нью Йорк Таймс, „ми автоматично припускаємо, що в кожній країні крізі найбільші інтереси Канади будуть одночасно найбільшими інтересами Злучених Держав, і навпаки“.

Подібне почало тепер здійснюється теж і в Європі, точніше в західній Європі, серед демократій. Приспівала цей процес „сфедерована“ східна Європа, яку „об'єднала“ Москва шляхом грабежів і насилля. Хочеться вірити, що совєтсько-московська тюрма народів довго не вдержиться і таки розлетиться. Тоді може прийде черга на інше об'єднання східної Європи. Це є питання, яке тепер обговорюється теж і в Америці. Але надію навіть тут, де ми є живими свідками доброго й тісного співжиття між сусідами, що є самостійними, ще далі відграє чималу роль російська імперіалістична думка, що від Росії не треба „відриватись“. Виглядає, що різні немосковські народи мусять бути разом з російським народом, остаючи прив'язаними до Росії як кріпак за панцирних часів до свого пана. Так ще й нині думати, це утопія, прямо злочин.

Злучені Держави не хочуть над ніким панувати, нікого гнобити і визискувати, тому і вдається їм справа з Пан-Американською Юнією, чи з Північно-Атлантським Пактом. Тому вони можуть теж так тісно співпрацювати економічно й політично з Канадою. Зате Росія хоче далі панувати і жити коштом чужих народів і чужих земель. Тому і не хоче жити з сусідами по сусідськи, як рівний з рівним. Тому і так вперто хоче далі тримати при собі загарбані нею чужі країни, як Україну, Вілорусь, балтійські країни та інші.

Це треба тепер постійно раз-у-раз вияснити і розголошувати, бо йде нова кампанія за „єдину, невіддільну“.

Неправда московської „Правди“

Телеграми з Москви переповнені зм'єст статті, поміщеної в органі Комуністичної партії „Правди“ з 11 квітня про „звироднілість реакції“ в Злучених Державах. Міжнародний аналіст, А. Белокон, пише про американську терористичну кампанію, яка нагадує кампанію Гітлера з тих часів, коли він переводив чистку проти залишків демократичних елементів у Третньому Райху. Цей терор ведуть у Злучених Державах такі агенції, як Федеральне Бюро Інвестицій при допомозі зорганізованих генгстерів, теж Кю Клакс Клену і так званих „чорних сохень“. Терор доходить до вершка тому, — каже „Правда“, — що недавня ньюйорська Конференція Науковців і Мистців для Світового Миру викликала паніку в серцях реакційних американців, бо вони переконались, що мільйони американських громадян протидіають війні з Совєтським Союзом.

Хто це прочитає, запитає: Звідки взяла моск. „Правда“ оцю просто звироднілу неправду про якийсь терор в Америці? Щоб це стало ясніше, додамо, що тут мова про терор, звернений проти „заборолів“ демократії й поступу, себто проти — Комуністичної партії в Америці.

Щоб такий міролюбивий наїрід, яким є американці, нагло перемінився в жорстокого звіра і переводив терор на політичних противників, у це тяжко повірити навіть людям у Совєтах, що знають характер американського народу хочби тільки з американських фільмів. Совєтські делегати на ньюйорську про-совєтську конференцію „для світового миру“ були свідками, як пильно берігла американська поліція цю конференцію та її делегатів перед якимсь неадекватним випадком з боку патріотичних маніфестантів та пікетчиків.

Знова процес протік 11 провідних комуністів у Нью Йорку, обвинувачених в навчанні, як насильно скинути американський уряд, виглядав упродовж трьох тижнів прямо на комуністичну фарсу, коли то оборонці підсудних намагалися поставити себе в ролі прокураторів для обвинувачення американського судівництва. До того кожного дня перед будинком суду стояли комуністичні пікети з табличками, якими напів вказували, що комуністи проти усяких переслуків їхніх провідників. А чи арештування совєтського шпигла Губічева в Нью Йорку не дало нагоду совєтським дипломатам перекозатися, що американський закон береже права кожного підсудного, навіть чужинного шпигла?

Навіть найзавзятіший противник Америки та її ладу й

законодавства мусить прийти до висновку, що як населення так і влада в Америці не до терору, а спеціально супроти таких людей, що мають якийнебудь зв'язок з міжнародними організаціями чи хочби групами.

Вирінає питання, чому московська „Правда“ так свідомо пише неймовірну неправду про Америку, її владу та її наїрід?

Про це можуть бути тільки менше або більше оправдані здогадки. Коли совєтські делегати приїхали на конферен-

Микола Чубатий.

Чорчил та Бевин про націоналізми та свободу народів

Припадком чи планово сталося, що в часі підписання Північно-Атлантського Пакту до Америки приїхали представники двох протилежних світоглядів нинішньої Британії — консерватист Винстон Чорчил, тепер провідник опозиції в англійському парламенті, та лейборист Ернест Бевин, британський міністер справ закордонних, як представник британського уряду. Перший приїхав в приватний характер на запрошення Технологічного Інституту в Бостоні, щоб з нагоди 50-літнього існування тої провідної технічної високої школи в США виголосити святочну промову. Другий приїхав в імені Британії підписати Північно-Атлантський Пакт. Оба вони виголосили промови, що належали до таких промов, які значать історію.

У своїх промовах оба представники британського громадянства порушили питання світового значення, зокрема, як досягти тривалого миру на світі. Інакше вийшли міркування на тему світового миру в Винстона Чорчила, а інакше в Ернеста Бевина. Кожний підхід до тривалого світового миру з природи речі мусить посередом затратити також справу визволення українського народу, тому обі промови інтересні також для українців по всьому світі, бо вони немов передсказують, чого сподіватися українському народові від людей духового покроя Чорчила, а чого від людей покроя Бевина в Англії.

Ясно, що для обох британських політичних провідників, як і для кожного демократичного лідера, є заморожено голови, чому нині немає миру в світі, а є російський більшовизм. Один та другий вважає, що без зліквідування більшовизму не може бути миру на світі. Однак оба представни-

ці „світового миру“ до Америки і тут зазнали повної свободи, совєтські газети не могли опукати свій наїрід закидами нетолерантності або ворожого наставлення американців. Росія мабуть наїдалася ще чогось більшого, а саме, що делегати поїдуть по всіх закутках Злучених Держав і під заслоною пропаганди за мир поведуть агітацію, звернену проти американського уряду, опертую на неправду. Це передбачив департамент стейту і наказав делегатам вибратися додому негайно після покінчення конференції. Отже мабуть у відплату за політичну зрілість Америки, комуністична „Правда“ містить видумані вісті про терор.

Відомо, що тридцять літ тому, в 1919 році Винстон Чорчил, вже тоді визначний консерватист та підсекретар стану в уряді Ллойда Джорджа, був головним апостолом знищення більшовизму в зародку при допомозі відбудови царської Росії. Він то був головним промотором англійської допомоги Денікінові, який зі своїми реакційними полчищами рушив проти більшовиків через Україну до боротьби не тільки проти російських комуністів, але також проти українців та інших народів, поневолених Росією, що за той час проголосили свої держави. Винстон Чорчил тоді не розумів свободолюбних аспірацій народів поневолених Росією, тому його план провалився разом з домогою Англії. Денікін був зіпхнений до Чорного моря. Тим способом вже тоді сам Чорчил став одним із винновників зросту більшовизму через своє нерозуміння національних проблем Росії та того великого революційного проти-

більшовицького потенціалу, що крється в національних визвольних рухах, зокрема України та кавказьких народів.

Ернест Бевин був тоді чинним в справі більшовизму, але по противним боці політичної бар'єри. В більшовизмі Росії він бачив хоч який та все такий поступовий рух робітничества і як лідер англійських робітників, організував страйк докових робітників Англії проти висилки допомоги Денікінові для реставрування царської

Росії. Нині оба англійські лідери мають змогу оцінити політичні позиції і оба вони, перший в більше ясний спосіб, а другий посередом, затвердили своє відношення до націоналізмів інших народів та до справи визволення поневолених народів.

З промови Чорчила, виголошеної на святі бостонського Технологічного Інституту, виходить, що він за останніх 30 літ нічого не навчився відносно національних справ Росії та й не відкрив причин, чому ним так сильно зненавиджений більшовизм не провалився в 1919 року, але жие донині та загрожує цілому світові. Свою промову Чорчил зачав від проголошення британської потуги 19-го століття в добу вікторіанської Британії. Він, як британський націоналіст, далше заявляє, що такою самою роллю Британії, дарма, що гостро осуджує націоналізм других народів як одну із причин браку миру на світі. Винстон Чорчил навіть виразно заявився проти визволення досі недержавних народів, бо осудив доктрину самоозначення народів як теж одну із головних причин — по його думці — провалення верзальської системи в Європі по першій світовій війні. Чорчил заявляє, що за творенням великих державних комплексів (імперій), як виходило б, навіть проти волі мільйонів поневолених народів, яким Чорчил відмовив би таким робом права рішати про свою долю.

Коли йде конкретно про Росію, то Чорчил лишив би її. Виходило б, що він навіть не знає народів Росії, а тільки один російський народ, якого він готов далі доступ до всіх теплих морей, що можливе тільки при поневоленні України та балтійських народів. Супроти такого його становища до справи визволення поневолених народів, та частина промови, де старий лідер англійських консерватистів говорить про боротьбу проти тиранії, виглядає на звичайну фразу, бо для поневолених народів тиранією є не тільки панування червоної Росії, але також і протибільшовицької Росії та й аквіні її кожної іншої силою накиненої імперіальної влади. Тиранією є відмовляти народам права самовизначення, себто права вирішувати свою долю як постановлено не тільки в доктрині през. Вільсона, але також в Атлантській Карті, яку Винстон Чорчил сам підписав в часі, коли просив допомоги з боку Америки в найкритичніших часах Британії. Річ природна, що така міжнародна політика, яку пропонує Чорчил, не принесе світові тривалого замиріння.

Однак в Британії тепер при владі люди, що мають дещо відмінні погляди на право на-

родів, жити свободним життям. Ернест Бевин, промовляючи в Вашингтоні, підійшов реалістично до теперішнього положення в світі, коли ствердив зовсім щиро, що ролія старої Британії Вікторіанської Ери належить до минулого та що Англію врятувала допомога Америки. Ролія Британії в світі важна її довіговиком до свідом та традицій, однак вдержати давню колоніальну імперію Британії нині неможливо, тому він вважає за найкращий вичір, британської імперії в її історії, це, що вона дала повну волю двома націям давнього царства Індії. Найбільше вдячна ролія Англії це її провід серед вільних рівних народів Британського Комонвелту.

Лейборист Бевин не радив клеїти дуже гострими словами націоналізм інших народів, бо на ділі він сам, як теж кожен американець, є націоналістом та гордим ізза приналежності до своєї нації, зокрема коли вийде поза межі своєї держави. Обсєрвація Бевина незвичайно слушна, бо на ділі великі історичні нації, що не мусять боротися вже за свої елементарні права національного існування, нащо часто звикли клеїти націоналізм других народів, головне недержавних, що мусять важко боротися за найбільше елементарні права нації на своїй рідній землі.

Бевин признає, кожному народові право до власної суверенності, яка єдина є заповунок його волі та правдивої незалежності. Ось його слова: „Від заомання середовища“ говорив він — зріс націоналізм. Всі ми є горді з нашої історії. Я це відчуваю, тай немає потреби змінювати значіння тої суверенності... Суверенність це справа, з якою ви в'яжете свою свободу та свою незалежність тільки питання, як погодити суверенність народу зі спільним добром“.

„Це саме є справа, яку ми маємо старатися віднайти в Європі у відношенні до великих та малих народів. На рішче не здається намагання великого товариша панувати над меншим“. В той спосіб Ернест Бевин розправився також з планом Чорчила творити великі державні комплекси навіть всупереч праву самовизначення народів, себто всупереч волі самих народів.

Поставмо побіч себе світогляд консерватиста Чорчила та поступовця Бевина, то відразу побачимо яру різницю в світогляді тих двох британців. Перший репрезентує старий замиравий світ, а другий стає речником нового світу, світу простої людини та права кожного народу малого та великого жити свободним життям та віддавати ролю відповідну, як він казав, не до сили і кількості гармат, але до його духових вартостей. Щирість слів Бевина очевидна, бо його поведінка супроти колоніальних народів Азії досі піддає Британії тає доказом висказання слів.

Обі промови англійських державних мужів насувають нам одну рефлексію на тему української політики. Були часи, коли український наїрід ставив ставку тільки на радикальні міжнародні кола і програв. Від якогось часу стало модою рахувати тільки на піддержку консерватистів для слушної української справи. Життя вчить нас, що ніяка суспільна доктрина не може мати монополію на признання українського народу; та все таки слушна справа поневолених народів, між ними й українського народу, скорше найде зрозуміння серед поступовців демократії ніж серед консервативних імперіалістів.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ ЖУРНАЛИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

К. ПЕТРУС

СОВЄТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОВДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

11)

Розкуркулювання й засилання на Сибір не лише козаків, а й інородців справило на нього гнітюче враження. Він почав переглядати своє ставлення до більшовизму і відчув себе противником його. Від колишніх гасел, що „п'яни-ли його в роки революції, сліду не лишилось. Його товариші, за винятком небагатьох, думали так само. Деякі кидали станицю й виїздили до промислових центрів, інші — „гіркою“ заливали болоче почуття розчарування більшовизмом.

Особливо сильно зростала ненависть до всяких „двадцяти-п'ятитисячників“ та пред-

ставників і уповноважених, що наїздили з міста. Одні з них приїжджали, другі виїжджали, і всі загрожували, вимагали „провернути“, „мобілізувати“, „ударити“, „збудити“, „підійти шильніше“, „не послаблювати темпів“, „не розмагнічуватись“, „спускатись на гальмах“, „переключатись на ходу“, „вчасно і вміло випускати відпрацьовану пару“ і т. п. Всі вимагали виконання якоїсь „кампанії“. А кампаній тих було безліч: поширення держполик (мобілізація коштів), збирання лікарських рослин, заготівлі яєць, всіхляних шкір і шукрок (собаких, котів-п'ятитисячників) та пред-

т.д.) проведення місячників шляхового будівництва, боротьба з тризнами, черепашкою, збирання утильсировини, виконання плану засіву, полотно, жнив та інші. А основна кампанія — стовідсоткова колективізація на основі ліквідації куркульства, як класу, та кампанія хлібозаготівелі.

Станиця мусіла, за „застірчим пляном“, дати додатково тридцять тисяч пудів збіжжя і „цілком та повно“ вступити в колгоспи.

Так званих куркулів (були це й підкуркулівники, їхні підспівувачі і „куркульське охвістя з лівачьим заскоком“) оподатковувано тисячою пудівми завданнями, і за невиконання їх тут таки суджено, розкуркулювано й засилано.

Середняків (були „мічні“ і „малосильні“ — малосильні звичайні та неможливі, що ухилились від вступу в колгоспи, також заркуркулювали й судили.

Весь актив станиці було мобілізовано й прикріплено до кварталів і десятиденко для видушування з населення останніх кілограмів хліба. Навіть варену квасолу відбирали у бабусь і зносили у станицю раду. Сушені гриби-дички — теж відбирали й тягли на заготовчі пункти.

Актив завжди був „п'яний“. Одна частина його пила, як алкогольіки; друга — щоб запаморочити собі голови й не реагувати на навколишні події; третя частина пила „по роботі“. Цих частували станицьники, щоб бодай на кілька днів відволікти здавання останнього зерна, а тим часом хліб закопували в землю, замурували в стіни хат, замазували в печях. Почалась нова кампанія — розшуку прихованого хліба. За виявлене збіжжя актив премійовано, а винних за приховування суджено.

По дворах і задвірках блукали активісти і комсомол із

підпорою і шукали, копали, нюхали, намацували, „штрикували“... Шукали один у одного (самоперевірка), доносили, провокували, і... знаходили. Тоді ділилися знайденим хлібом і заходжувались пиячити. Потерпілий із „своїх“ відбував кілька місяців у в'язницю, а й літрами горілки, і актив давав йому спокій. Це ще було пізніше. Коли, наприклад, за знайдений тридцять пудів віддавалось половину, залишене зерно було багатством, тим часом, як інші нічого не мали, пухли і вмирали з голоду. Та були й такі активісти, що „присмоктувались“ до виявленого зерна і поволі збирали його, загрожуючи в'язниці десятима роками. Майстрами цих справ були двоє „партійців“ і один „без“. Вони, на донос комсомолу й п'яних, знаходили зерно, відразу чи кількома нападами забирали його, а потім винних заарештовували й судили.

Іван Бойко теж закопав у землю трохи пшениці й кукурудзи. Яму викопав у себе вгороді, з дощок улаштував обивку і засипав землею, а місце замаскував засівом. Робив це все вночі швидко й акуратно. Бойків сусід й друг його дитинства Василь, так само незамосковник і активіст, зробив і собі за його прикладом.

Якось, прийшовши з колгоспу додому, де він працював, як бригадир, Бойко застав у себе одного з тих „партійних“ Посміхаючись „п'яно“, він показав рукою на огородині й прохрипів:

— Пшеницю ти, Ваню, вгороді посіяв правильно, але на ямі вона має інше забарвлення. Спочатку у ям, що від гною такий у неї колір... а коли помацав „штилем“, виявилась яма з дошками... У Василя — те саме. Боятись немає чого — помиримось... Ми люди свої, совєтські...

В ДОРОЗІ З БОСТОНУ ДО НЬО ЙОРКУ

(Нові українські імігранти, що прибули на „Марін Тайгер“ до Бостону 24. березня 1949, розповідають про свою подорож морем і працю ЗУАДКомітету).

(Докінчення).

Уже 3-тього дня плави да-ли пізнати себе наші представники і командантові корабля і представників ІРО, а незабаром окрема обставина дала поштовх зорганізуватися та-таким іншим національним групам за прикладом українців: жидам, литовцям і полякам. На конференції представників національних груп подав майор Дей до відома, що на передодні призначення до берегів Америки, це є дня 23 березня 1949, мінає саме 4-ліття „на родині“ корабля „Марін Тайгер“, що його перебрала для експлоатації одна приватна транспортна компанія. На цій конференції устійнено загальну програму відзначення цих небуденних роковин. Кожна національна група повинна була підготувати привітальні адреси на „руки капітана корабля з врученням символічного подарка та відповідно до своєї спроможності — підготувати також деякі музично-вокальні чи інші мистецькі точки програми, включно з національним гимном на закінчення виступу кожної національної групи.

Від українців негайно зорганізувала проф. Огородник Анастасія доволі численний аматорський мішаний хор (33 особи), у якому зволів взяти участь проф. київської консерваторії, о. архд. Бринь Микола та соліст п. Нілон Проценко, оба з Ашафенбурга. Цікаво підкреслити участь у хорі окремих був. таборян з Німеччини, а саме: Ашафенбург

— 13, Байройт — 10, Авсбург — 3, Зальцбург — 2, та по 1 Інголштадт, Ганав, Ділінген, Швайнфурт і Оберсдорф.

Групи виконавців програми інших національностей були значно менші: 12 поляків, 15 литовців та 22 жидів, які відспівали тільки свій національний гимн.

Повну свою єдність виявила українська національна група у грошеві збірці на свої потреби: взяло в ній участь 162 особи на 193 особи з дітьми, та дала вона 29 дол., за які придбано предмети, що давали уявлення своєрідності української народно-мистецької культури, а якими наділено капітана корабля й представників ІРО. Оригінально вийшли з ситуації представники польської національної групи, що з недостачі відповідного подарка подарувала капітанові корабля „поцілуя“.

Замітне враження зробили українці своїм виступом, на який зложилися 3 пісні („Почаївська Божа Мати“, „Засвітали козаченьки“, та „Ой, видно село“), фортепіанове сольо Огородник Росі, учениці байройтської гімназії („Соната“ ч. І. Бетговена) і нар. танок „Гуцулка“ у виконанні п-ні Мурашук-Онишкевичевої Мілі та Ростислава Ратича.

У привітальній адресі від українців підкреслив о. голова Трешневський особливий збіг обставин, коли 4-ліття „Марін Тайгер“ припало саме на переддень призначення важної української групи на цьому кораблі та її перших кроків на вільній землі Ва-

шингтона — завдяки великодушності великого американського народу та його президента, Г. Трумана. У зверненні до майора Дей, дав речник українців вислів свого вдячного признання для високогуманної міжнародної установи ІРО за її всесторонню опіку й допомогу тисячам земляків, українських скитальців.

Для повноти характеристики національного й релігійного складу переселенців на кораблі — на основі матеріалів, одержаних у компетентних чинників — зазначив проф. Ратич, що на загальну кількість 549 породжених було: українців 193, балтійців 162 (в тому 108 литовців), жидів 105, поляків 69, москалів 20. За релігійним складом було: 197 римо-католиків, 154 греко-католиків, 105 жидів, 41 протестант, 36 православних та 16 ін. віровизнань.

Д-р Галан рад був ще почути думку нових імігрантів про працю ЗУАДКомітету в Німеччині та їхні перші спостереження на американській землі. Відповідь на це старався подати д-р Лазар Іван, що з особливим натиском підкреслював незвичайно похвальну переселенчу акцію ЗУАДКомітету, головню від останніх місяців попереднього року. Найкращим доказом цього є хочаби останній транспорт корабля „Марін Тайгер“, у якому 65% українців переїхало під опікою Комітету. Тому треба звернути увагу нової і старої іміграції на скріплення фінансової бази такої незаступимої організації, якою є ЗУАДКомітет. Вона допоможе розбудувати апарат Комітету в усіх переселенчих осередках Німеччини.

У Швайнфурті, нпр., через який тижнево пересуваються сотні українських переселенців у різні заокеанські країни, нема ніодного представника ЗУАДКомітету, на що зверта-

ли увагу навіть органи ІРО, а в Бремені завдання ЗУАДКомітету переростають там сили однієї працівниці. Наші переселенці потребують у численних справах поради й допомоги, з якої користають скитальці інших національних груп від своїх комітетів, перевелених організацій (та від організації УМСА-УWSC, що дуже дбайливо ведена в Бремені (п-ні О. Майковська).

З повним признанням від усієї української групи імігрантів з корабля „Марін Тайгер“ висловився о. Трешневський про працю ЗУАДКомітету та його опіку над новоприбулими імігрантами від першої хвилі їх призначення й перших кроків на новій землі. Інтервенція в справі різних формальних недотримань в окремих випадках наших імігрантів, заготовлення подорожніх карт та спрямування за місцем призначення імігрантів на працю, покріплюючи напикти й о-вочі, а передовсім миле й щере рідне слово наших заокеанських братів і сестер, невтомних членів і відпоручників Комітету, що супроводжують нас до місця праці (п. Кирило та ін.) — це та невпинна й безприкладна щоденна праця Комітету, яка так вимовно підкреслює глибоко вкорінену національну свідомість дітей однієї матері по обох боках океану. „І на кораблі і в іміграційному уряді завважали ми“ — стверджує о. Трешневський — „також той великий моральний авторитет Комітету, яким він вітається у різних органах американської влади“.

Д-р Галан знайомить нас також коротко з тими моральними й матеріальними зусиллями, що х вимагає програма Комітету та її реалізація: згадати б тільки покредитовані кошти переїзду нових імігрантів на місце праці з оплатою перевозу багажу по приблизно 40 дол. від особи.

Год. 0.30. Наш поїзд добігає до гол. станції Нью Йорку, звідки п. д-р Галан супроводжує далшу групу до Філадельфії.

Піднімаємось з місць і ще раз передаємо найщиршу подяку для усього апарату ЗУАДКомітету та бажаємо їм якнайкращих успіхів у дальшій праці для добра всієї нашої спільноти, а також такої необхідної моральної і матеріальної підтримки старої і нової нашої іміграції. Прохачемо передати також від новоприбулих імігрантів подяки для Конгресового Комітету та через нього висловити вдячність тисячів нових поселенців для великодушного американського народу і його президента, Г. Трумана. Запевняємо, що новоприбулі земляки, які виявили на скитальщині високо-позитивні організаційні і творчі якості, виявляють їх і на Новій землі і в житті нової заокеанської української спільноти.

На прощання прохає п. директора Галана п-ні Гандзя Дмитерко-Ратичева привітати від отамана Гірняка Никити Фора, від Братства УСС і від себе уся стілецьку братію в ЗДА. Імігранти сердечно прощаються між собою та бажають собі кращої долі, хвилюю заливуються перони ньюйорського двірця та вливаються у широкі притвори ждальні, де вже нас нова несподіванка.

Пп. Радні У. Н. Союзу під проводом своїх керівних органів перервали свої річні наради, щоб зустріти земляків з Європи. Декому вдається зробити особисте знайомство. П-ні Штогрин веде живу розмову з земляками, п. голова контрольної комісії У. Н. Союзу, п. Капітула Дмитро, емігрант з-перед 60-тих років, налету знайомиться з представництвом новоприбулої групи та підкреслює тісну співпрацю У. Н. Союзу з ЗУАДКомітетом.

Віртуози європейської слави в Канаді

Родина Полевських, що своїми музичними виступами здобула собі велике признання у музичних центрах Європи, цими днями прибула до Канади, щоб також тут своїми виступами дати нагоду своїм землякам і всім любителям класичної безсмертної музики почувти цю музику у новій мистецькій інтерпретації.

П. Микола Полевський, проф. Віденської Музичної Академії та визначний піаніст, дружина його Людмила Тимошенко-Полевська — професор та віолончелістка, нагороджена золотою медаллю — та дочка їх панна Золя Полевська, що під керівництвом матері й інструкціями найкращих сил Віденської Музичної Академії виявила рідкісний талант і як віолончелістка від 1938 року чарувала своєю грою центри музичної культури Європи, — прибули до Канади завдяки старанням п. посла Глинки і п. Амброза Головача з Едмонтону за спеціальним дозволом, як видатні артисти. Перший їх концерт відбувся в Монреалі, дня 23-го березня ц.р. у „Плято Галь“.

Сердечно вітає нас також наш знайомий з скитальщини, п. Іван Слободян, від нової іміграційної організації „Самомоіч“. Нас розкоплюють наші рідні, близькі знайомі і приятелі, незабутні односельчани і країни, наші колишні співробітники й учні. Серед мільйонного чужого муравлища віднаходимо чисту, незаржавілу від матеріалізму й негоні за зеленим долларом, незбиту українську душу. Василь Вербицький.

Наступні концерти — в Торонто, в Оттаві, а потім — концертне турне по Канаді аж до Ванкуверу у Бритійській Колумбії. Опісля наші мистці концертуватимуть у ЗДА.

Після виступу Зої Полевської, як солістки в супроводі знаменитої Віденської Симфонічної Оркестри, віденські критики, виявили своє захоплення її надзвичайною майстерністю, багатством та якістю тону, різноманітністю звучання, яскравістю та зрілістю інтерпретації. Ці критики і критики в Берліні та Франкфурті, а також славетний диригент В. Фуртвенглер, характеризували Зою Полевську, як артистку великого масштабу, як найкращу віолончелістку Європи. („Новий Шлях“, Вінніпег).

МАНЕВРИ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ НА ЧЕХОСЛОВАЦЬКОМУ КОРДОНІ

Нюрнберг, 18 квітня. — 70,000 американських воєнків в Німеччині, піддержані з'єднаннями авіації і фльоти, почали сьогодні воєнні вправи здовж кордону між американською зоною Німеччини і Чехословаччиною. В цих вправах візьме практично участь цілий американський гарнізон в Німеччині. Цим разом вже не запрошено советських представників, щоб вони приглядалися вправам, як це було попередніх років.

ВСТАВІТЕ В ЧЛЕНИ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ
СТАВІТЕ СПІВВЛАСНИКОМ
ДЕСЯТЬ МІЛЬЮНОВИХ
НОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ
ОРГАНІЗАЦІЇ.

НА ВЕЛИКОДНІ СВЯТА ФІРМА СТАСЮКА

поручає найкращі м'ясарські вироби

ШИНКИ, КОВБАСИ, РЕБЕРКА ТА ІНШУ ВУДЖЕНИНУ

власного виробу по цінах уміркованих

ЛИШ ПЕРШОЇ ЯКОСТІ
ВУДЖЕНИНА І СІРІ М'ЯСИВА
ПРОДАЄМО В НАШІЙ ФІРМІ

П. Стасюк
124
Перша Ебена Нью-Йорк 3.
(між вулицями 7.^ю а 8.^ю)

ВИРОБЛЮВАНА НА МІСЦІ
ВУДЖЕНИНА П. СТАСЮКА Є
ГАРАНТОВАНОЇ ЯКОСТІ

КУПУЙТЕ У ФІРМІ, КОТРА ЗАВДЯКИ ПІДДЕРЖКИ ПОСТІЙНИХ ПОКУПЦІВ ІСНУЄ ПОНАД 27 РОКІВ

Спеціальні

ЦІНИ НА

ВЕЛИКОДНІЙ ТИЖДЕНЬ

СВЯТОЧНА
НОВБАСА
СІКАНА

57¢
ФУНТ

ШИНКИ
ЗАДНІ
В КЕНАХ

83¢
ФУНТ

ВУДЖЕНИЙ
ТЕНДЕРЛОЙН

71¢
ФУНТ

ВУДЖЕННА
З
РЕБЕРКАМИ

43¢
ФУНТ

УВАГА! — СКЛЕП ОТВОРЕНИЙ ЧЕРЕЗ ЦІЛИЙ ВЕЛИКОДНІЙ ТИЖДЕНЬ ДО ГОДИНИ 9. ВВЕЧІР.

С. Куріаль.

„БА-АЙ...”

(Фелетон).

Можете собі що хоч думати, можете мене проклинати, можете кричати і репетувати, можете навіть мені грозити — то це все ніщо не допоможе, на ніщо не здасться, бо я твердо постановив вступити ще сьогодні в комуну. Досить варити воду і переливати з порожньої в пусту, тут діла треба, демонстрації, докази.

І не дуже дивуйтеся, що я валю в большевики, бо як я вам все „на парадке” розкажу, то хто зна, чи й вас не скортить в мандрівку за мною.

Очевидно, що постановова моя не запала так зразу, якби це могло кому здаватися. Я давно про це думав, ночами не спав, їсти не міг, сон на очі не приходив, все щось мені бракувало, а то — бачите — я так комуни забаг, ну просто кажу вам, забаг я так комуни, як поліжниця огірка...

Ото не раз лежу собі спокійненько, як товаришка Молотова на дачі в Криму — і уявляю:

Я вже в комуні... Довкола мене все червоне... Земля, дерева, люди, звірята і мій ніс... Куди оком не глянеш, все червоне і все комуна. Ти вільний як птах, або як риба у воді, дихаєш червоним повітрям, а куди оком не глянеш, всюди комуна і комуна...

І воля очевидно...

Хочеш їхати поїздом — їдеш, хочеш пішки — валяй, ніхто тебе не здержить, хочеш автом, береш авто і їдеш, а хочеш легіти, бери літака і лети на сто вітрів, можеш їхати лімузиною, трактором а навіть такчами, як хочеш. Ідеш де хочеш, спиш де хочеш, вилагуєшся де хочеш, сьогодні тут, а завтра сотні миль далі... А все даром, грошей не потреба, бо це буржуазні пережитки.

Добре тобі як в небі.

Приходиш в комуну і бачиш, що твій товариш має два годинники.

Слово по слові і він тобі віддає одного, бо все що бачиш є спільне, комунальне.

Ідеш — скажми вулицею — а проти тебе суне буржуяка, а ти його в пику:

— Скидай штани, товаришу, ти напевно маєш дві парі...

Скидає, ще й дякує, що товаришом назвав.

Іде генерал, а ти:

— Гей, товаришу, дайно прокурить!

Дає.

Ідеш до якогось там „госпу”, береш фунт турецького тютюну, а склепар ще й дякує тобі, що ласкаво взяв.

Хочеш з рідною жінкою розвід взяти, береш, а хочеш жити три дні з другою, можеш, хочеш дитини, їдеш до дитсадка, а хочеш своєї дитини позбутись, віддаєш.

Взагалі робиш те, що тобі подобається.

А найголовніше, що ані з мораллю, ані з релігією не маєш нічого спільного.

Не мнешся, не брешися, не молишся, до церкви не ходиш, лягаєш спати як бик, встаєш як корова, не маєш жадних обов'язків, позичаєш і не віддаєш.

Взагалі — комуна.

Наколи зголоднієш, можеш вступити до першокласного ресторану, потиснути гудзика і тобі приїде на машиновому пасі макітра потоплених в маслі і сметані пирогів, або казан каші...

Що не кажіть, а в комуні таки добре: женися скільки хоч разів на день, розводишся, співай, танцюй, кричи, гукай, здурій, скажися — все можна.

І ніхто тобі не приказує. Бо влада робітників і селян нікому не приказує. Тому в комуні — рай!

Валю ще сьогодні в комуну! Ба-ай...

ШУКАЮТЬ СВОІХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошувачі на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохаться на початку листа доконче подати під яким чином в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до З.У.А.Д.Комітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошувачі на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полегдження вашої справи.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

17,714 Лилеч Ілька і його сина Василя та Катерини від Михнич Ілька з с. Локоть (Турка).

17,715 Федик вуйка від Волуйчик Маріяна і Евгена сини Катерини.

17,716 Лосик Марії д. Михайла з с. Михайлівці (Рудки) від Лосик Михайла с. Юсифа.

17,717 Хома сестри Івана з с. Брусна (Любачів) від Хома Богдана с. Івана.

17,718 Пісуляк з с. Вірка (Перемишль) від Корчун-Федоренко Петра.

17,719 Романовський Нестора і Сильвестра від Попович Діонізія з с. Жадова.

17,720 Фляга Катерини з с.

ЦЕ ВЖЕ СВЕТЕР — НА ЛІТО

Ступниці (Самбір) від Фляга Павлини.

17,721 Русин Івана з с. Струбовицька (Лісько) від брата Русин Василя.

17,722 Кавалко Івана с. Дмитра з с. Костарівці (Сянік, від Кітка Юсифа).

17,723 Явна Розалії і Анни, Податко Миколи з с. Гуменівка (Теребовля) від Кіркоська Анни.

17,724 Доманський Івана і Павла з с. Гуменівка (Теребовля) від Кіркоська Анни д. Марії.

17,725 Іляш Парашки зам. Одричівська з с. Вілька (Сянік) від Іляш Еви.

17,726 Магировська Феськи д. Марії з с. Полохів Великий (Перемишль) від Магировський Юсифа.

17,727 Канцір Івана з с. Долиняни (Городок) від Палис Василя.

17,728 Бондаренко Валентини зам. Герман від Кравченко Олександра.

17,729 Гаврилів Насті з с. Станьків (Калуш) від Гаврилів Петра.

17,730 Дзядів Зофії з с. Шайбівки (Бережани) від Дзядів Володислава.

17,731 Петраш Розалії з с. Залукви біля Галича від товаришки Богданки зам. Шевченко.

17,732 Кривних і знайомих з с. Шадрівчан (Турка) від Петрик Степана.

17,733 Китан Степана з с.

Гусний (Закарпатська Україна) від сестри Котан Марії.

17,734 Шайда Марії д. Анни з с. Сушиці Рикової (Старий Самбір) від Лешик Миколи.

17,735 Магільник Михайла і Теклі з с. Галич (Підгайці) від Садоський Миколи.

17,736 Сесь Стратія з с. Зелений Ріг (Київщина) від Гавчук Олександра.

17,737 Смага Павла з с. Грабова (Камінка Струминова) від Назар Юсифа.

17,738 Козловський Теодора, Присліпський Юрка з с. Городок (Лісько) від Мидрак Івана.

17,739 Калинич Анни, Дідич Варвари з с. Підгороду (Закарпаття) від Калинич Михайла.

17,740 Рідних і знайомих з м. Хотина (Бесарабія), Позарук Миколи, Осипчук Івана, Поперечний М., Золоткова, Ястоюка, Куфтака і Шумейка від Кішківський Семена с. Олексі.

17,741 Кравчук Теклі, Стех Марії, Пастух Ганни з с. Велина (Броди) від Пастух Юстини.

Голоситесь на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. Box 1684, Philadelphia, 5, Pa.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ

повідомляє, що його

кушнірська робітня

є тепер під числом

434 East 6th St.

BETWEEN AVE. A & 1st.

NEW YORK CITY

Telephone: Spring 7-3555

Приймає замовлення на нові роботи і перерібку

та дає 20% опусту на всі роботи, а також ДАРОМ

сторидж на літо.

Самий сторидж на літо 2% від сотні.

Робітня отворена від 9. рані до 9. вечір, кожного дня.

В неділі на замовлення.

ON INVESTIGATION TARZAN FOUND THAT THE WHIRRING NOISE CAME FROM THE REEL OF A FLY FISHERMAN BEYOND THE FENCE.

TARZAN WATCHED WITH INTEREST THE SPECTACLE OF MODERN AND PRIMITIVE FISHERMEN SO NEAR EACH OTHER.

THE LONE FISHERMAN LANDED TWO FINE TROUT.

THEN THE STRANGER WALKED TO THE FENCE AND HANDED THE FISH TO MUJAK. TOMORROW, HE CALLED IN WAZIE, AS THEY LEFT.

THE NEXT MINUTE TARZAN CONFRONTED HIM.

Ві, той сказав у візирському горові: „Завтра” — і тоді вони відійшли.

Негайно потім Тарзан став протн нього.

Самітний рибалка зловив гарного лососа.

Коли чужинець підійшов до плота і передав рибу Мулако-

ві, той сказав у візирському горові: „Завтра” — і тоді вони відійшли.

Негайно потім Тарзан став протн нього.

Самітний рибалка зловив гарного лососа.

Коли чужинець підійшов до плота і передав рибу Мулако-

ві, той сказав у візирському горові: „Завтра” — і тоді вони відійшли.

Негайно потім Тарзан став протн нього.

Самітний рибалка зловив гарного лососа.

Коли чужинець підійшов до плота і передав рибу Мулако-

ві, той сказав у візирському горові: „Завтра” — і тоді вони відійшли.

Негайно потім Тарзан став протн нього.

Самітний рибалка зловив гарного лососа.

Коли чужинець підійшов до плота і передав рибу Мулако-

ві, той сказав у візирському горові: „Завтра” — і тоді вони відійшли.

Негайно потім Тарзан став протн нього.

Самітний рибалка зловив гарного лососа.

Коли чужинець підійшов до плота і передав рибу Мулако-

ві, той сказав у візирському горові: „Завтра” — і тоді вони відійшли.

Негайно потім Тарзан став протн нього.

Самітний рибалка зловив гарного лососа.

Коли чужинець підійшов до плота і передав рибу Мулако-

ЧЕХИ ЗВІЛЬНИЛИ ЗААРЕШТОВАНУ АМЕРИКАНКУ

Прага, 18 квітня. — Минаулої суботи та на гостру інтервенцію місцевої американської амбасаді, чеська поліція звільнила заарештовану перед тижнем американську громадянку, Власту Враз, голову Американської Допомогової Організації для Чехословаччини. Її були заарештували для „дослідів зв'язку з політичною активністю”. Про її звільнення повідомив американський амбасадор чехословацький прем'єр.

ВСТАВІТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВІТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ.

A HISTORY OF UKRAINE

by MICHAEL HENUSHEVSKY

Published for THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION by THE YALE UNIVERSITY PRESS (\$4.00)

“Svoboda”

81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Для 8. квітня 1949 номер у 64. році життя

ІВАН РАВ, член Вр. сн. Василя Валюка, від. 168 У. Н. Союзу в Порт Амбой, Н. Дж.

Покійний був родом з села Підкамін, пов. Рогатин, Галичина. Пошився у шлюбі жону Аграфію, 4 сини: надружних Стефана і Михайла, Василя, Петра і І. вукчу.

Похорон відбувся 11. квітня з похоронного заведення при участі родичів, знайомих і членів Вр. до церкви Усп. Пресв. Богородиці в Порт Амбой і на цвинтар Усп. Пресв. Богородиці в Порт Амбой. — В. Н. П.

Г. Бабін, секрет.

Хочете мати інформації

ПРО УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ, КАНАДІ, ПІВДЕННИЙ АМЕРИЦІ, ЧИ НА СКИТАЛЬЩИНІ,

— замонті собі —

КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ

виданий з нагоди 55-ліття У. Н. Союзу. Багато в нім вартісного матеріалу, потрібного кожному, що цікавиться різними ділянками американського й українського життя. Календар цей особливо потрібний тим, що приїждять до Америки і хотіли б дізнатись більше про тутешню організаційне життя. Знов наше старше американсько-українське покоління знайде в ньому дуже багато цікавих інформацій про життя українських скитальців, як теж гарні оповідання і т. п. Календар КОШТУЄ тільки ОДИН ДОЛЯР, хоч має 224 сторін друку.

Календарі остало дуже мало, тому замовляйте негайно, висилаючи належність на таку адресу:

“SVOBODA”

P. O. Box 346

Jersey City 3, N. J.

АНГІПЕЦЬ КОМПОНУЄ МУЗИКУ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ.

В самім осередку британського життя, в Лондоні, живе тепер невеличке але добірне число українців. Між ними є там добре знайомі в місті Винніпегу скрипак і піаніст, Іван Кучмії. Ряд літ тому він здобув стипендію Королівської Колегії Музики за досконалість в грі на цих обох інструментах, що є свого рода великою рідкістю, і від тоді він живе в Лондоні, де через довгий вже час студіює музику, а рівночасно грає в оркестрах. Він не міг прийняти стипендії в обох інструментах, отже вибрав піаніно, хотів з нього чудовий скрипак.

В лондонських музичних кругах п. Кучмії здобув собі поважне число приятелів і прихильників. Перед ними він ніколи не закривав свого українського походження. За це його тим більше поважають і шанують.

Одним з його найближчих приятелів є молодий англійський піаніст, Малколм Арнолд. Є це син малого фабриканта черевників. Виявив любов до музики ще з дуже молодих літ. Тепер він є широко знайомим піаністом і композитором.

Перед нами в хвилині писання цих рядків композиції Малколм Арнолда: “Variations on a Ukrainian Folk-Song for Piano-forte”. Видано її в Лондоні. На першій сторінці композиції агори зазначено Арнолдом “For Johnny Kuchmy”. Першою варіацією є мелодія “Ой, не ходи Грицю”, а відтак слідує інші. Всіх варіацій є в цілм творі десять — всі добірні українські мелодії. Арнолд є

майстром в композиції, і цей його твір, присвячений нашому піаністові і скрипакові, п. Кучмієви, справді один з найкращих музичних композицій. З певністю багато інших твірностей та музиків взагалі в Британії зацікавляться цим твором і це поширить популярність нашої народної мелодії.

(„Кан. Фармер”).

ПРАЦЯ

MIAMI, FLORIDA. Потрібно першої класи ЗНАЙДОМЦІВ до чистенької вікон. Мусять мати практику. Мусять робити на високих будинках. Треба щоб мали лаясонс і дити тронком. Початково дістануть \$50.00 тижнево. Як маєте повні кваліфікації прийдіть до роботи, або пишть по англійськи: John Korczak Keystone Window Cleaning Co., 421 N. W. 23 St., Miami, Fla. Ph. 33160.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF

223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.) N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7667. Острій догоспослді делити чоловіків і жінок. Шкірні, X-Ray. Роздуть жінку без операції. Перевозити а. а. лалая кровя для супружних дозволя. Official години: В будні 10-7 P. M. В неділі: 11-4 P. M.

Let's sing!

THE FIRST EDITION OF Selected Ukrainian Song

with original UKRAINIAN TEXTS AND ENGLISH ADAPTATIONS

Translated into English by HONORE EWACH

Music arranged by P. A. PAUSH

The album consists of following songs:

Весілка — Spring Song
Як почуєш вночі — Lover's Sorrow
Дівча в снігах стояло — Sally's a Flirting

Прощай, мій — My Love has Betray'd Me

Чи є в світі молодіші — Anna's Rosy Cheeks

Вам би я бандуру — Lover's Spruce-ade

Візьми вітри — A Loveless Maiden's Song

Стоїть гора високая — A Raver's Song

Синице мій — Love's Call

Рече ти стояю — By the Dnieper.

Price \$1.25.

Send your order to:

“SVOBODA”

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

801 SPRINGFIELD AVENUE

NEWARK, N. J.

and IRVINGTON, N. J.

Even 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

справляє погребня по \$150

иш так мильні як

ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 8th St., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ПРЕМІ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похороном

В БРОК, БРОКЛІН, НЕВ

YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2565